

Danske Professionshøjskoler strategiske grundlag 2014-2018

Den politiske ramme

Ved indgangen til 2014 er der vedtaget et opdateret lovgrundlag for de danske professionshøjskoler. Selv om de institutionelle strukturer også i tiden fremover vil undergå forandringer, er der hermed skabt en vis klarhed for de nærmeste års uddannelsespolitiske udvikling.

Udgangspunktet for professionshøjskolerne er godt. I 2011 blev hele det videregående uddannelsesområde samlet med dannelsen af Uddannelsesministeriet. Der har været en betydelig stigning i interessen for at tage en erhvervs- og professionsrettet videregående uddannelse vore institutioner. Ansøgertallet steg i perioden 2008 – 2003 med 102 pct. første prioritetsansøgere og 164 pct. for alle prioriteter. Der er gennemført et ambitiøst kvalitetsløft på udvalgte uddannelser, herunder læreruddannelsen og pædagoguddannelsen. I perioden har der samtidig været betydelige effektiviseringstiltag, som har udfordret de statslige rammer, herunder de administrative systemer, som ikke har fulgt med udviklingen. Udfordringen har derfor været at gardere sektoren mod en udhuling af ressourcerne til uddannelse.

Den nye institutionslovgivning fastslår, at professionshøjskoler og erhvervsakademier fortsat først og fremmest er uddannelsesinstitutioner, som skal uddanne dimittender på videregående niveau med et erhvervs- og professionsrettet sigte. Den nye institutionslov for professionshøjskoler og erhvervsakademier har samtidig medført et vigtigt gennembrud for professionshøjskolerne. Institutionerne kan efter lovrevisionen gennemføre egentlige forskningsaktiviteter rettet mod professionernes arbejdsfelter, enten inden for egne rammer eller i samarbejde med andre forskningsinstitutioner. Forskning er et middel, ikke et mål. Bevillingerne er – om end inden for en svagt faldende ramme – samtidig omdefineret, således at anvendelsen skal ske inden for forskning og udvikling som defineret af Frascati-rammen.

Den formelle ramme er således forbedret i den seneste periode. Alligevel er der en række udfordringer, som manifesterer sig for perioden 2014-2018. Blandt de væsentligste kan nævnes:

- Faldende ressourcer pr. studenterårsværk.
- Stagnation i uddannelsesbehov rettet mod ansættelse i den offentlige sektor, som en væsentlig del af professionshøjskolerne eksisterende uddannelsesportefølje er rettet mod.
- Etablering af to sektorer, professionshøjskoler og erhvervsakademier, som har principielt samme uddannelsesopgave, alene adskilt af en løst defineret opdeling på fagområder.
- Vanskeliggjort internationalt uddannelsessamarbejde, da sektoren mangler masterniveauet i uddannelsesporteføljen – et niveau, der er naturligt for næsten alle øvrige europæiske videregående uddannelsesinstitutioner, der kan sammenlignes med professionshøjskolerne. Samarbejde om masterprogrammer er erfaringsmæssigt mest interessant for internationale partnere, og kombineret med de uddannelsessøgendes søgningsmønstre udgør dette en vanskelighed for professionshøjskolerne.

På den interne linje blev foreningen *Danske Professionshøjskoler* etableret i 2013 som en forening af de politiske ledelser, bestyrelserne, og de daglige ledelser, rektorerne. Formandskollegiet og Rektorkollegiets samling under et fælles Formandskab udgør et styrket afsæt for foreningens politiske virke. Det strategiske grundlag 2014-2018 for foreningen Danske Professionshøjskoler præsenteres hermed.

Foreningens grundlag

De danske professionshøjskoler er videregående uddannelsesinstitutioner. Uddannelsernes videngrundlag udgøres af anvendelsesorienteret forskning med udgangspunkt i erhvervenes og professionernes praksis.

De danske professionshøjskoler udgør tilsammen en sektor inden for de videregående uddannelsessektor. Som samlet sektor sikrer de mangfoldighed, praksisbaseret, erhvervs- og professionsorientering og regionalitet i det videregående uddannelsesudbud, og understøtter som sådan Danmarks velfærd, vækst og demokratiske udvikling. De danske professionshøjskoler tilhører den europæiske familie af ”Universities of Applied Science”.

Foreningen *Danske Professionshøjskoler* danner ramme om det kollegiale fællesskab mellem bestyrelsesformænd og rektorer, og foreningen formulerer strategier for sektorens samlede udvikling og understøtter dermed institutionernes individuelle udviklingsstrategier og optimale opgaveløsning.

Vision for 2018

Danske Professionshøjskoler vil som sektorens eneste samlingssted for sektorens ledelser også være proaktivt forum for drøftelse, udvikling og beslutning om fælles løsninger på fælles udfordringer. Beslutninger om etablering af fælles løsninger vil angå et stort antal personer og aktiviteter, og foreningen skal derfor nøje påse, at de træffes på et kvalificeret grundlag.

Det vil være centralt for foreningen Danske Professionshøjskoler politiske virke at indfri følgende visioner:

Professionshøjskolerne har til opgave at udvikle og udbyde videregående uddannelse samt at varetage praksisnære og anvendelsesorienterede forsknings- og udviklingsaktiviteter og herigennem aktivt medvirke til, at ny viden tilvejebringes og bringes i anvendelse i såvel den private som den offentlige sektor. Sektorens institutioner udbyder forsknings-, udviklings- og praksisbaserede uddannelser. Uddannelserne skal bygge på forsknings- og udviklingsviden inden for de relevante fagområder samt viden om praksis i de professioner og erhverv, som uddannelserne er rettet mod. Professionshøjskolen skal dække behovet for udbud af videregående uddannelser i den region eller den del heraf, hvor professionshøjskolen hører hjemme.

Sektorens vision er derfor at skabe en forskningsmæssig infrastruktur og tradition, hvor det dels er erhvervenes og professionernes problemstillinger definerer forskningens genstandsfelt og metode, dels er undervisningens behov. Sektoren ønsker at undgå faldgruberne ved en klassisk akademisering og i stedet have ambitioner og behov i undervisning og professionel praksis som ledende størrelser.

De danske professionshøjskoler skal være synlige og efterspurgt partner i internationale uddannelses- og forskningssamarbejde og efterspurgt leverandører af uddannelse til et globalt

uddannelsesmarked. Foreningens vision er at understøtte institutionernes internationale udviklingsstrategier. Visionens internationale perspektiver nødvendiggør en institutionel ramme og opgaveportefølje, som gør de danske professionshøjskoler interessante som samarbejdspartnere for andre institutioner på det internationale uddannelsesmarked. Derfor er visionen at skabe en sidestilling af de danske professionshøjskoler med øvrige europæiske "Universities of Applied Science" for så vidt angår centrale rammevilkår, herunder økonomi, uddannelsesniveauer og titulaturer.

Det er en vision at skabe en sektor, hvor innovative problemløsninger vægtes højere. Sektoren er integreret med sit arbejdsmarked i relation til uddannelsesudvikling, forskning og videnudvikling, hvilket skaber optimale muligheder for sektorens uddannelse af professionelle der kan indgå i behovs-, praksis- og brugerdrevet innovation. Derfor skal sektoren sikres langt bedre adgang til forskellige offentlige innovationsstøtteordninger og -programmer på regionalt og nationalt niveau.

Foreningen arbejder for en sammenhængende videregående uddannelsesindsats med de studerende i centrum, hvor uddannelsesinstitutionerne arbejder ud fra en klar og meningsfuld, overordnet arbejdsdeling, så de kan agere effektivt og levere og præge de resultater, som der efterspørges i omverden. Danske Professionshøjskoler vision er, at medlemsinstitutionerne i en sådan overordnet arbejdsdeling får en rolle som stærke institutioner med en klar profil, som kan kommunikeres enkelt og forståeligt til studerende, kunder og aftagere.

Strategiske mål

De strategiske mål udtrykker Danske Professionshøjskoler overordnede ambitioner eller pejlemærker. Der er fastlagt følgende strategiske mål for sektoren, som Danske Professionshøjskoler skal arbejde for at indfri i perioden 2014-2018:

Andel af uddannelsesopgaven: Danske professionshøjskoler uddannelser skal mindst tiltrække, optage og dimittere 1/3 af den samlede årgang i den videregående uddannelsessektor. Danske professionshøjskoler andel af den statslige bevilling til videregående uddannelser skal afspejle den andel af den samlede uddannelsesopgave, som sektoren løfter.

Uddannelseskvalitet: For at sikre uddannelsernes kvalitet skal de danske professionshøjskoler have en varig, substantiel basisbevilling til FoU som muliggør, at alle undervisere er involveret i FoU-aktiviteter. Bevillingen skal afspejle sektorens betydning som primær leverandør af dimittender med en videregående uddannelse til betydelige erhverv og professioner.

Bedre undervisning. Danske Professionshøjskoler arbejder systematisk med at styrke den pædagogiske og didaktiske udvikling af undervisningen, herunder med etablering af en justeret stillingsstruktur ved OK 2015, der sikrer bedre meriteringsmuligheder for fremragende undervisere i lighed docentstillingen, der har betydelig vægt på forskningskvalificering.

Aftagere & Interessenter: Danske Professionshøjskoler skal være den primære leverandør af erhvervs- & professionsrettede videregående grund-, efter og videreuddannelser til den kommunale og regionale sektor. Danske professionshøjskoler er på en række fagområder en væsentlig leverandør til private virksomheder.

Den private sektor: Danske Professionshøjskoler skal i perioden 2014 – 2018 opbygge et tillidsbaseret leverandørforhold til et væsentligt antal private virksomheder inden velfærdsteknologiske løsninger. Danske Professionshøjskoler skal i perioden 2014-2018 opbygge en systematisk dialog med og kontakt til LO og relevante fagforbund, DI, Dansk Erhverv, Dansk

Byggeri og Finanssektorens Arbejdsgiverforening m.fl. om sektorens uddannelser og om udvikling af nye uddannelser, som tager sigte på at forsyne private virksomheder med højtuddannet arbejdskraft.

Fuldt konkurrencedygtigt og sammenligneligt uddannelsesprogram med masterudbud:

Professionshøjskolesektoren skal senest 2018 have en internationalt sammenlignelig og konkurrencedygtig udbudsprofil (uddannelsesprogrammer), som afspejler sektorens rolle som videregående uddannelsessektor med en praksisbaseret og professionsorienteret uddannelses- og videnprofil. Det drejer sig først og fremmest om ret og pligt til at udbyde masteruddannelse.

FoU kapacitetsopbygning & infrastruktur: Danske Professionshøjskoler arbejder systematisk med opbygningen af forskningsinfrastrukturen i institutionerne, herunder etablering af professorater. Professionshøjskolesektoren skal senest i 2015 have systemer og processer til kvalitetssikring og formidling til praksis af sektorens forskningsresultater, som er kendt og benyttet i offentligheden og i de professioner, som sektoren uddanner til.

Strategien som arbejdsgrundlag

Strategien er grundlag for foreningen Danske Professionshøjskolars politiske og strategiske arbejde i perioden 2014-2018, idet der dog forventes en opdatering midtvejs i perioden. Dette arbejde inddrager alle rektorer og bestyrelsesformænd, idet den ledende rolle tildeles foreningens formandskab.

Formandskollegiets allonge til Vision – Mission

Der henvises til Formandskollegiets allonge til Vision – Mission som præcisering af Formandskollegiets indsats og fokuspunkter (se www.uc-dk.dk).